

[Nielsen Mann.]

paa Problemet: Selvforsyning med proteinrige Fodermidler. Dette er ikke noget nyt Spørgsmaal i den Forstand, at Landbruget ikke har gjort Forsøg paa i nogen Maade at blive selvforsynende i saa Henseende. Man kan snarere sige: tværtimod. Men de enkelte Landmænd har hver for sig, alt efter som deres Bedrift nu var, skønnet over, hvorvidt det var formaalstjenligt at producere Korn eller Roer eller de Afgrøder, som egner sig til Ensilering. Naar man nu tror, at man har fundet de Viser Sten ved at anvise Produktion af Planter, som egner sig til Ensilering, var det maaske betimeligt at spørge, om man ikke mener, det er lige saa nødvendigt og nyttigt at have den størst mulige Kornavl; ogsaa paa det Omraade skal vi jo indføre, og ogsaa paa det Omraade er de indførte Varer steget meget stærkt i Pris. Det er jo desværre saadan, at Jorden herhjemme kun kan benyttes til een Afgrøde, og hvis vi gaar over til at dyrke proteinrige Planter til Ensilering, vil Kornavlen automatisk blive mindre. Jeg tror ikke, man skal overse denne Side af Sagen.

Jeg er endvidere bange for, at Opførelsen af de her foreslaaede Ensilagebeholdere vil blive lovlig dyr. Naar der skal udarbejdes et Projekt, og naar dette skal gennemgaa de forskellige Led, der omhandles i Loven, er der Fare for, at Projektet i sig selv vil blive dyrere, end hvis den enkelte Mand paa egen Haand tager fat paa Arbejdet med en Haandværkers Hjælp. Der er mange, som opfører Ensilagebeholdere til forholdsvis smaa Penge, saaledes at det kun drejer sig om en forholdsvis lille Udgift, ja, man har endog paa sine Steder i Landet kunnet opføre disse Ensilagebeholdere blot ved at grave Jordkuler, hvor Jordbunden er tilstrækkelig stærk.

Den saakaldte Raastofkommission har afgivet Indstilling til Ministeriet, og det er den, Lovforslaget er bygget op paa; men der er dog et Par Afgivelser. Jeg lægger med nogen Forbavelse Mærke til, at medens man i al Almindelighed har fulgt Kommissionens sagkyndige Medlemmer, har man paa to Omraader valgt ikke at følge de sagkyndige, men har fulgt et politisk Medlem, som har haft politiske Ønsker. Jeg tænker her paa § 5 og § 8, som jeg senere vil omtale ganske kort.

Jeg vil gerne knytte et Par Bemærkninger til Lovforslagets Paragraffer. Bestemmelsen i § 1, hvor der staar, at Laan kun kan ydes til Opførelse af støbte eller murede Ensilagebeholdere, kan vist være betænkelig. De, der kender til Ensilering,

vil vide, at den Syre, som man benytter, virker stærkt opløsende paa Cement, og for øvrigt ogsaa paa Mørtel. Naar man i Lovforslaget udelukker Træsiloer, ser jeg nok, der er en Skrivelse fra Raastofkommissionen, som skal begrunde dette, men det rent faktiske er dog, at der blandt de Ensilagebeholdere, som allerede er bygget, findes en hel Del, maaske de fleste, der er bygget af Træ, og saa vidt mig bekendt har de i hvert Fald hidtil vist sig at være holdbare. Hvor holdbare kan man ikke vide — det er en forholdsvis lille Aarrække, de har staaet endnu —, men paa Forhaand at udelukke Bygning af Træensilagebeholdere synes jeg er betænkeligt.

De Rammer, der er sat for Ydelse af Laan, fra 150 Kr. indtil 1 200 Kr., kan sikkert siges stort set at være forsvarlige. Jeg synes jo nok, det er trøstesløst, naar det i Lovforslaget er fastslaet, at det er Regeringens Synspunkt, at man stort set ikke har Raad til at opføre Ensilagebeholdere til 150 Kr., men det er vist det rent faktiske, at der er daarlig Raad dertil. Man maa maaske oven i Købet være taknemmelig for, at den højtærede Minister saa har stillet Forslag om at yde disse Laan.

Jeg er imidlertid betænkelig ved § 3, der omhandler Laanenes Placering. Ikke fordi jeg vil bebrejde den højtærede Minister, at den almindelige Linie med Fortrinsret for lignende Laan er forladt, for jeg tror ikke, man kunde fortsætte denne Linie ret længe uden at svække Realkrediten, og det vil igen sige at skade Laantagerne. Men naar man har valgt at sætte Laanegrænsen ved 110 pCt. af Ejendommens Panteværdi — og det er jo her de bogførte Værdier, man regner med —, vil jeg gerne gøre opmærksom paa, at dermed udelukker man paa Forhaand alle dem, der har faaet Saneringslaan. Jeg ser ganske vist, at der er en Dispensationsret for den højtærede Landbrugsminister, og det er muligt, at det er den højtærede Ministers Mening at dispensere i en Række Tilfælde, naar det i øvrigt maa anses forsvarligt at yde Laan, ogsaa for dem, som har faaet Gældssanering, for det vilde vist være betænkeligt, hvis man ved en saadan Lov paa Forhaand udelukkede en stor Del af dem, der trænger allerhaadest.

Dette Spørgsmaal synes jeg kunde motivere, at Lovforslaget blev underkastet en kort Udvalgsbehandling, hvor det saa var muligt, at man ogsaa kunde tage andre Spørgsmaal op. Jeg skal her bl. a. pege paa § 5 og § 8, de to Paragraffer, som er indføjjet i Lovforslaget efter Indstilling fra det poli-